

Z právní praxe.

Přehled judikatury nejvyššího soudu.

A. Ve věcech civilních.

I. Občanské právo.

Nebylo-li umluveno něco jiného, nezaniká zprostředkovatelská smlouva smrtí toho, kdo dal příkaz ke zprostředkování, nýbrž přecházejí všechna práva a povinnosti z uvedené smlouvy, zejména závazek k placení zprostředkovatelské odměny (dohodčí provise) na dědice příkazatelovy. (Rozh. ze dne 27. října 1937, Rv I 1189/36.)

Bylo-li zřejmým účelem doložky ustáliti jí hodnotu smluvního plnění (pachtovného) proti změnám, jež by v budoucnosti mohly nastati v hodnotě tuzemské měnové jednotky (proti jejímu znehodnocení a poklesu nebo jejímu zvýšení), nikoliv učiniti hodnotu plnění závislou na jakýchkoliv změnách poměru tuzemské měnové jednotky k dolaru, nemají pro plnění (výši) pachtovného významu takové změny v poměru obou měn, k nimž došlo z důvodů, jež nemají svůj základ v hodnotě tuzemské měnové jednotky, nýbrž v hodnotě dolaru. (Rozh. ze dne 22. října 1937, Rv I 447/36.)

Jestliže si manželé při postoupení usedlosti vyměnili doživotní výměnek částečně dělitelný, částečně a převážně nedělitelný, lze z toho usuzovati na úmysl o nedíllosti i dávek jinak dělitelných. (Rozh. ze dne 13. října 1937, Rv I 709/36.)

Kdo žaluje na náhradu škody způsobené podle tvrzení nedbalostí několika osob, musí dokázati, že škodný výsledek nastal nedbalostí každého ze žalovaných. Důkazní břímě je v takovémto případě ulehčeno obžalovanému jen potud, že nemusí dokazovati určitý díl škodného výsledku, který připadá na každého z nich. (Rozh. ze dne 27. října 1937, Rv II 401/36.)

Povinnost dozoru na manželské děti náleží oběma rodičům společně a nedílně (§§ 139, 141 obč. zák.) a každý z nich je k dozoru samostatně povinen a oprávněn tak, že v nepřítomnosti jednoho z nich náleží dozor druhému, a není potřebí — nejde-li snad o nespolehlivost manželky, — aby jí manžel dával zvláštní pokyny v příčině výkonu dozoru. Za nezdatnost (§ 1315 obč. zák.) manželky při výkonu dozoru manžel neodpovídá. (Rozh. ze dne 19. října 1937, Rv I 946/36.)

Žena svedená pod slibem manželství nemá nárok na náhradu škody (§ 1328 obč. zák.), prokázal-li žalovaný ve sporu, že důvodně upustil od splnění daného slibu, aniž záleží na tom, kdy se žalovaný dověděl o skutečnostech, odůvodňujících odepření splnění slibu. (Rozh. ze dne 7. října 1937, Rv I 2932/36.)

Jestliže byla knihovni pohledávka, zajištěná jednak na nemovitosti hlavního dlužníka, jednak na nemovitosti rukojmího a plátce, zcela za-

pravena z výtěžku za vydraženou nemovitost hlavního dlužníka, a následujícímu hypotekárnímu věřiteli byl proto přiznán náhradní nárok podle § 222, odst. 4 ex. ř. v pořadí zástavního práva váznoucího pro předcházejícího věřitele na nemovitosti patřící rukojmímu a plátci, má rukojmí a plátce, který zaplatil pohledávku v mezích náhradního nároku, postih proti hlavnímu dlužníku podle § 1358 obč. zák. (Rozh. ze dne 6. října 1937, Rv I 817/36.)

Zaplatila-li říšskoněmecká firma na poukaz (§ 1400 obč. zák.) československého dlužníka jeho dluh u říšskoněmeckého věřitele, zanikl tím závazek tuzemského dlužníka, nemůže-li býti podle říšskoněmeckých devisových předpisů uplatňována nicotnost placení na jeho újmu, ježto nebylo prokázáno, že jako osoba usazená mimo Německou říši znala nicotnost poukazu, třebaže bylo placení pro zákaz uvedených devisových předpisů mezi poukázaným a poukazníkem nicotné a bylo věřitelem československého dlužníka (poukazníkem) vráceno tomu, kdo platbu vykonal. (Rozh. ze dne 14. října 1937, Rv I 366/36.)

Třetí osoba může platně převzít splnění (§ 1404 obč. zák.) závazků, které dlužníkovi vzniknou teprve v budoucnosti z určitého právního poměru.

Platnost a účinnost převzetí splnění jest posuzovati podle jeho právního důvodu.

Dohodne-li se třetí osoba s dlužníkem, že opatří jeho věřiteli plnění (§ 1404 obč. zák.), aniž se jí má dostatí za její plnění vzájemné hodnoty, jde o darovací slib, k jehož platnosti se vyžaduje forma notářského spisu (§ 1 písm. b) zák. č. 76/1871 ř. z.). (Rozh. ze dne 1. října 1937, Rv II 326/36.)

Podstata postupu pohledávek z účtů, na něž postupník (peněžní ústav) poskytuje postupiteli úvěr a které jsou určeny k zajištění úvěru poskytnutého postupiteli, záleží na rozdíl od zmocnění k inkasu (inkasomandátu) v tom, že se postoupená pohledávka pokládá ve vztahu k postoupenému dlužníku za pohledávku postupníkovu se všemi věřitelskými právy, zejména s právem vybrati a soudně vymáhati postoupenou pohledávku vlastním jménem a na účet postupitelův. Postoupený dlužník jest povinen plniti postupníku celou pohledávku a nejen to, co má postupník za postupitelem ještě k pohledávání.

I když byl úvěr poskytnutý postupníkem postupiteli úplně uhrazen, nepřechází pohledávka postoupená k zajištění úvěru ipso iure na postupitele. Postupitel má v takovémto případě proti postupníkovu jen oblihační nárok na zpětné postoupení (recessi) celé pohledávky nebo jejího zbytku anebo na vydání částky, která mu byla postoupeným dlužníkem zaplácena nad úvěrovou pohledávku. Dokud postoupená pohledávka nebyla zpět postoupena, není postoupený dlužník oprávněn platiti jinému, než původnímu postupníkovu. (Rozh. ze dne 26. října 1937, Rv I 1034/37.)

Nejde o převzetí závodu nebo jmění podle § 1409 obč. zák., je-li převzatý majetek tek nepatrné ceny, že jej ne lze pokládati ani za hospodářskou jednotku, ani za majetkový soubor, s nímž by bylo možno hospodařiti nebo podnikati.

Kdo převzal pouze část krámského zařízení nepatrné ceny, neručí za dluhy související s obchodem předchůdcovým, třebaš najal tutěž místnost, kterou měl najatou předchůdce a vyprodával v ní zboží, koupené v exekucní dražbě proti předchůdci. V takovémto případě nezáleží ani na tom, že tu byl nepatrný okruh zákazníků a že se na celém provozu po vnější

strance až na změnu jména nic nezměnilo. (Rozh. ze dne 6. října 1937, Rv 1307/37.)

Jde o převzetí jmění ve smyslu § 1409 obč. zák., převzal-li jiný spolek smlouvou, sjednanou se soudně ustanoveným opatrovníkem jmění rozpuštěného spolku podle zákona č. 201/1933 Sb. z. a n., jmění rozpuštěného spolku jako celek se všemi právy a závazky na jmění tom váznoucími. (Rozh. ze dne 29. října 1937, Rv I 797/37.)

Zavázal-li se tuzemský dlužník cizozemskému věřiteli, že mu zaplatí jeho pohledávku v cizí měně, až dostane k tomu potřebné povolení Národní banky československé, může se pro splnění svého závazku dovolávat jen odkladu podle okolností jednotlivého případu přiměřeného. Nemůže-li dlužník dosáhnouti devisového povolení Národní banky československé, ježto doklady potřebné pro dosažení takového povolení byly, třebaž bez jeho viny, ztraceny, nesmí vůbec odpírati uspokojení cizozemského věřitele. Může i dluh složití podle § 1425 obč. zák. u tuzemského soudu, a to i v měně československé, nezavázal-li se k placení v efektivní cizí měně. Takovému postupu nebrání devisové předpisy. (Rozh. ze dne 22. října 1937, Rv I 420/36.)

Ani předpisy vodního zákona č. 71/1870 z. z. čes., ani jiných zákonů (zák. č. 58/1885 ř. z. a zák. č. 250/1852 ř. z.), neukládají držitelům pobřežních pozemků povinnost, aby trpěli soukromým osobám volnou chůzi po břehu svých pozemků pro soukromé účely a aby se zdrželi jakýchkoli opatření znemožňujících řečeným osobám vstup na pobřežní pozemek.

Soukromé osoby nemohou s úspěchem opírati nárok na náhradu škody o to, že vlastník ohradil svůj soukromý pozemek až k vodnímu toku řeky, třebaž správní úřad nařídil držiteli pobřežního pozemku, aby uvolnil průchod podél říčního břehu pro pořiční dozorcí orgány. (Rozh. ze dne 29. října 1937, Rv I 1056/36.)

Osada, jež jako právnická osoba může býti podmětem soukromých a občanskoprávních práv a závazků, není smluvkyní při smlouvě uzavřené mezi třetí osobou a politickou obcí, k níž osada náleží.

Podle exekučního titulu proti obci nelze vésti exekuci na jmění osady.

Pouze tím, že se osada stala samostatnou obcí, nenastala změna v jejich dosavadních majetkových právech a soukromoprávních poměrech, nýbrž pouze ve veřejnoprávní funkci bývalé osady. Takováto změna pouze politické funkce původní osady nemá sama v zápětí přechod soukromoprávních závazků s dřívější obcí, k níž osada náležela, na novou obec, nedošlo-li k rozdělení společného jmění a společných břemen ve smyslu § 3 čes. obec. zřiz. (Rozh. ze dne 29. října 1937, Rv I 573/36.)

Okresní záložny hospodářské (zák. č. 128/1924 Sb. z. a n.) mohou nabývatí práv a zavazovatí se toliko usnesením svého ředitelství. Pouhé prohlášení funkcionářů (starosty a vedoucího úředníka) řečených peněžních ústavů, třebaž vydané ve formě předepsané § 32, odst. 2 řec. zák., není pro okresní záložny hospodářské závazné.

Jest na tom, kdo jedná s okresní záložnou hospodářskou, aby se přesvědčil, jak se podle zákona může dotčený ústav zavazovatí, a zda se skutečně platně zavázal. (Rozh. ze dne 29. října 1937, Rv I 309/36.)

Při ochraně zevnějších zařízení podniku nerozhoduje pouhá priorita jejich užívání a může se ochrany té dovolávatí i mladší podnik, stalo-li se ono zařízení pro něho příznačným. Stane-li se takové zařízení příznač-

ným pro více podniků, nemůže se žádný z nich ve vzájemném poměru dovolávat ochrany podle § 11 odst. 3. zák. proti nekalé soutěži.

Název časopisu je zvláštní zevnější zařízení podniku vydatele časopisu (§ 11, odst. 3, zák. proti nekalé soutěži). (Rozh. ze dne 8. října 1937, Rv II 516/37.)

Kdo se domáhá náhrady škody podle § 57 zák. o původ. právu nebo nároku na obohacení podle § 58 uved. zák., musí po skutkové stránce náležitě doložit, že a proč šlo o dílo umělecké hodnoty. Nestačí pouhé tvrzení, že napodobené stavitelské plány byly dílem stavitelského umění. (Rozh. ze dne 8. října 1937, Rv I 259/36.)

Odpovědnost šoféra a závozníka za škodu nastalou výbuchem benzínu dopravovaného jako zásoba (reserva) pro jízdu s motorovým vozidlem ve skleněné nádobě (demijonu), nebylo-li šetřeno předpisů min. nař. č. 12/1901 ř. z. a vybuchl-li benzin na místě, kam jej závozník uložil pro další potřebu.

Právnícká osoba (spotřební společenstvo), užívající při provozu podniku nákladního automobilu, jest odpovědna podle § 1315 obč. zák. za nezdatnost závozníka nákladního automobilu.

Administrativní a obchodní vedoucí spotřebního společenstva (konsumu) neodpovídá za to, že bylo opominuto postarati se o bezpečnou dopravu rezervního benzínu, nenáleželo-li to k jeho služebním povinnostem, ani za to, že přijal do služeb konsumního družstva neopatrného šoféra a závozníka, nebyla-li mu před tím jejich neopatrnost známa. Jeho zavinení nelze spatřovati ani v tom, že uvedené osoby nepoučil o zacházení s benzinem. (Rozh. ze dne 12. října 1937, Rv I 670/36.)

Nemá-li řidič motorového vozidla přehled po jízdni dráze, musí voliti takovou rychlost, při které je za všech okolností pánem rychlosti, t. j. musí mít možnost, aby mohl okamžitým jejím omezením čeliti i takové překážce, která by se mu objevila v jízdni dráze při tom, jak se mu jízdni dráha stává jen na zcela krátkou vzdálenost přehlednou.

Kdy je tu v určitém případě taková přiměřená rychlost motorového vozidla, při níž možno zastaviti vozidlo i na zcela krátkou vzdálenost, jest posouditi v konkrétním případě podle jednotlivostí pro tuto otázku rozhodujících.

Rozhodující měřítko pro posouzení rychlosti, při níž je možno zastavení na krátkou vzdálenost.

Posouzení příčinné souvislosti zanedbání věcné opatrnosti v užití rychlosti se srážkou cyklisty a z ní vzešlými škodnými následky. (Rozh. ze dne 19. října 1937, Rv I 986/36.)

Neučinil-li pojistník takové opatření mezi živými, z něhož by obmyšlený nabyt již za pojistníkovy života přímého nároku na pojistitelovo plnění, náleží majetkoprávní nároky ze životní pojistky, kterou byla odvolatelně obmyšlena třetí osoba, do konkursní podstaty pojistníkovy bez zřetele na to, zda a jaké prohlášení podle § 23 konk. ř. správce konkursní podstaty učiní.

Zemřel-li v takovémto případě pojistník, na jehož jmění byl prohlášen konkurs, ve lhůtě vytčené v § 150, odst. 3, zák. o poj. smlouvě č. 501/1917 ř. z., aniž před tím jménem označený obmyšlený vykonal právo vstupu do pojistné smlouvy na místě pojistníka, náleží nárok z pojistné smlouvy do konkursní podstaty a obmyšlenému nepřisluší proti konkursní podstatě nárok na vyloučení pojistné částky (§ 47 konk. ř.). (Rozh. ze dne 26. října 1937, Rv I 1924/36.)

Výklad úmluvy o pojištění jiného motorového vozidla, které si pojistník opatří mimo vozidla, na něž se dosavadní pojištění vztahuje, do určité lhůty ode dne, kdy přestal býti vlastníkem (provozním podnikatelem) dosud pojištěného vozidla.

Ustanovují-li pojistné podmínky, že pojistník jest povinen ihned ohlásiti opatření si motorového vozidla k pojištění s přesnými údaji určitých skutečností, týkajících se vozidla, a že pojišťovna mu do určité lhůty po dojití přihlášky oznámí, zda pojištění pro nové vozidlo přejímá, a ne učiní-li tak, že se má za to, že se v pojištění pokračuje a že přijetím pojištění se počíná ručení pojišťovny následujícího dne po doručení ohlášky, nedošlo k převodu pojistného poměru na jiné vozidlo, neohlásil-li pojistník nové vozidlo k pojištění. (Rozh. ze dne 7. října 1937, Rv II 104/36.)

Dokud nebyly přidělové nemovitosti, pocházející ze záboru velkého majetku pozemkového, připsány do knihovního vlastnictví, nelze na ně proti přidělcí vésti exekuci jejich vnucenou správou (§§ 98 a další ex. ř.), nýbrž jen exekuci na přidělcova práva k přiděleným pozemkům (§ 331 ex. ř.). Nezáleží na tom, zda povinný nabyl pozemků přímým přidělem či kupní smlouvou od jiných přidělců, schválenou ministerstvem zemědělství (dříve Státním pozemkovým úřadem). (Rozh. ze dne 21. října 1937, R I 933/37.)

Směnou půdy zabrané za půdu nezabranou na základě dohody nemohou býti dotčena práva třetích osob ke smněnému pozemku, nepodléhajícímu záboru. Podle dohody o směně pozemků a přidělové listiny nelze povolití odepsání záboru nepodléhajícího pozemku bez závad a převedení jeho do jiné vložky, nebylo-li připojeno propouštěcí prohlášení osob, pro něž vázla před poznámkou zamýšleného převzetí věcná práva.

Ustanovení § 31 náhr. zák. č. 329/1920 ve znění zák. č. 220/1922 Sb. z. a n. platí pro věcná práva, která nejsou z pozemkové knihy nebo zemských desk patrna, předpisy §§ 26 a 28 téhož zák. pouze pro majetek zabraný státem podle č. 215/1919 Sb. z. a n., nikoliv však pro pozemky získané směnou. (Rozh. ze dne 13. října 1937, R I 730/37.)

IV. Civilní řízení sporné.

Byla-li kladná žaloba určovací (§ 228 c. ř. s.) pravoplatně zamítnuta jen z formálního důvodu, že mohla býti podána žaloba na plnění a že tedy nemá žalobce právního zájmu na rozsudkovém určení existence svého práva, nevadí takové zamítnutí určovací žaloby podání žaloby na plnění. (Rozh. ze dne 27. března 1937, R I 979/37.)

Žalobcovo prohlášení, že omezuje žalobu, nemá právního účinku, jestliže se buď žalobce zároveň nevzdal omezené částky žalobního nároku, anebo — nedošlo-li k takovému vzdání se — nedal žalovaný svolení k omezení žaloby. (Rozh. ze dne 12. října 1937, R I 1074/37.)

Rízení o návrhu na vydání rozsudku pro zmeškání, nedostaví-li se některá ze sporných stran k roku ustanovenému pro podání žalobní odpovědi (§ 399 c. ř. s.), se nezahajuje zvláštním usnesením.

Nejde o změnu žalobního důvodu podle § 235 c. ř. s., nýbrž o doplnění nedostatečného skutkového tvrzení, jestliže žalobce uvedl k původnímu žalobnímu tvrzení, které neobsahovalo skutkové okolnosti, z nichž lze souditi na právní poměr, z něhož zažalovaná pohledávka vznikla, nové skutkové tvrzení jako podklad pro závěr, o jaký právní poměr jde,

Omeškalá strana jest i po zmeškání roku po podání žalobní odpovědi oprávněna k opravným prostředkům proti rozhodnutí ve sporu vydaným a k návrhu na pokračování v přerušném řízení. (Rozh. ze dne 20. října 1937, R I 1126/37.)

Nepřípustnost dovolání žalovaných (§ 502 odst. 3 c. ř. s. ve znění čl. I č. 2 zák. č. 251/1934 a čl. I zák. č. 314/1936 Sb. z. a n.), byl-li souhlasnými rozsudky nižších soudů vyloučen ze žalobní pohledávky 10.000 Kč solidární závazek žalovaných, takže ani u žalobního nároku proti každému ze žalovaných, ani u vzájemných pohledávek započtením namítaných nešlo o částku převyšující hranici 7000 Kč, a odvolací soud nevyšloil přípustnost dovolání pro zásadní význam rozhodnutí. (Rozh. ze dne 6. října 1937, Rv I 1478/36.)

Při žalobě o obnovu z důvodu § 530 č. 7 c. ř. s. má soud v obnovovacím řízení rozhodnouti toliko o tom, zda nově nalezené a nabízené důkazy jsou způsobilé přivést v hlavní věci rozhodnutí pro žalobce o obnovu příznivější, a nezáleží mu již v tomto období řízení jejich hodnocení co do hlavní věci. Teprve v obnoveném řízení jest v souvislosti s důkazy již provedenými v základním sporu uvažovati o tom, zda lze mít rozhodující skutečnosti za zjištěny. (Rozh. ze dne 7. října 1937, Rv I 308/37.)

Rozhodovat' o s'ťažnosti proti usneseniu okresného súdu o zaplatení pôžičky poskytnutej súdom zo sirotských peňazí ním spravovaných, nepri-slucha súdu druhej stolice, ale dozorčiemu orgánu justičnej správy. (Rozh. z 22. septembra 1937, R IV 350/37.)

Vyhláškou ministra zemědělství č. 96/1935 Sb. z. a n. byl změněn pouze název obvodových úřadoven pozemkového úřadu, nikoliv i jejich pravomoc.

Rekursy podané státní obvodovou úřadovnou pro pozemkovou reformu nemusí býti ve věcech agendy jí přikázané podepsány finanční prokuraturou. (Rozh. ze dne 13. října 1937, R II 367/37.)

V. Nesporné řízení.

Osvojencovi potomci, narození po ujednání smlouvy o osvojení, jsou účastníky řízení o zrušení právního poměru založeného osvojením a nutno k jejich zastupování, jsou-li nesvéprávní, podle § 271 obč. zák. ustanoviti v řízení tom opatrovníka. Nestalo-li se tak a byla-li smlouva o zrušení smlouvy o osvojení vzata soudem na vědomí, je řízení zmatečné (§ 41 písm. f), zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.). (Rozh. ze dne 21. října 1937, R I 989/37.)

V nesporném (pozůstalostním) řízení o návrhu na prohlášení fideikomisární substitutece za neplatnou jsou všechny osoby, jichž se fideikomisární substitutece týká, oprávněny k opravným prostředkům proti rozhodnutí o dotčeném návrhu.

Výklad závěti, uznané účastníky pozůstalostního řízení, a otázka přípustnosti fideikomisární substitutece stanovené zůstavitelem v závěti náleží do pozůstalostního řízení a nelze v něm znova rozhodovati o otázce fideikomisární substitutece, která byla pravoplatně rozhodnuta zřízením fideikomisární substitutece. (Rozh. ze dne 20. října 1937, R I 906/37.)

Změna vzájemnosti podle §§ 23, 140 nesp. pat. o projednání movité pozůstalosti rakouských státních příslušníků v poměru k Spolkovému státu rakouskému, nastalá rakouským spolkovým zákonem ze dne 21. prosince 1923, č. 636 B. G. Bl., záleží v tom, že bylo zrušeno jen právo cizozem-

ského soudu (jiného než rakouského soudu) odporovati t. řeč. prorogaci dědiců naléhajících na projednání movité pozůstalosti po cizinci, který má řádné bydliště v uvedeném státě, rakouským soudem a nikoli pouze příslušným soudem cizozemským.

Československé soudy musí projednati movitou pozůstalost po rakouských státních příslušnících, kteří mají řádné bydliště v republice Československé, a nesmí ji vydati příslušnému rakouskému soudu jen tenkrát, žádají-li o projednání dotčené pozůstalosti československými soudy účastníci jsoucí v tuzemsku a podrobí-li se projednání tomu i zahraniční (rakouští) účastníci, kteří byvše předvolání vyhláškou (§ 24 nesp. pat.) přihlásili dědické nároky, a nesmějí přihlížeti k tomu, zda tomu rakouský soud odporuje.

Není-li tu uvedených podmínek, má projednání pozůstalosti příslušným rakouským soudem účinky i pro movitý majetek zůstavitelův jsoucí v tuzemsku. Byla-li v takovémto případě žalována před československým soudem pozůstalost po rakouském státním občanu po vydání odevzdací listiny rakouským soudem, je řízení zmatečné (§ 7 c. ř. s.) bez zřetele na to, že pozůstalostní jmění movité jsoucí v tuzemsku nebylo dosud rakouskému soudu vydáno a že nebylo provedeno zajištění nároků tuzemských účastníků a dědických poplatků (§§ 137 až 139 nesp. pat. a § 25, odst. 3, zák. č. 278/1915 ř. z.). (Rozh. ze dne 20. října 1937, R II 272/37.)

Podle zákona č. 100/1931 Sb. z. a n. o základních ustanoveních řízení nesporného stačí, je-li z obsahu opravného prostředku zřejmé, že čelí proti soudnímu rozhodnutí. Není-li tomu tak a naopak ze smyslu podání jest spatřovati souhlas s dotčeným rozhodnutím soudu, není soud oprávněn postupem podle § 17 řeč. zák. změnití smysl podání v pravý opak. (Rozh. ze dne 27. října 1937, R I 1160/37.)

Zmatečnost usnesení (§ 41h) zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.), jímž pozůstalostní soud odkázal jednoho z účastníků pozůstalostního řízení, z nichž žádný dosud nepodal dědické přihlášky, na pořad práva, k tomu konci, aby dokázal svoje dědické právo bez udání koho a oč má žalovati.

Dokud nedošlo ke kolisi přihlášek presumptivních dědiců, nelze rozhodnouti pořadem práva o dědickém právu. Otázku, zda zanikla či nezanikla fideikomisární substituce pro tvrzené odmítnutí dědictví fideikomisárním substitutem, jest řešiti pořadem práva teprve tehdy, došlo-li ke kolisi dědických přihlášek k témuž podílu pozůstalosti. (Rozh. ze dne 6. října 1937, R I 1036/37.)

Nejde o potvrzující usnesení rekursního soudu (§ 46, odst. 2 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.), odmítl-li rekursní soud návrh na projednání pozůstalosti i dědickou přihlášku pro nedostatek stěžovatelova ovrávnění k rekursu i k návrhu, ježto jej nepokládá za účastníka řízení (§ 6 a 37 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.), kdežto soud prvé stolice rozhodl o uvedených návrzích zamítavě, protože neuznával svou příslušnost k projednání pozůstalosti. (§§ 24, 25 nesp. pat.)

Dědickou přihlášku, která má jinak předeepsané náležitosti (§ 122 nesp. pat.) nelze odmítnouti proto, že domnělý dědic nemá podle čs. právního řádu dědické právo po zůstaviteli, a nutno ji přijmouti na soud, pokud tu jsou ostatní předpoklady, jichž jest třeba k zavedení pozůstalostního řízení.

Dokud určitá osoba nepodala dědickou přihlášku, není účastníci pozůstalostního řízení a není oprávněna k rekursu proti rozhodnutím soudu. (Rozh. ze dne 14. října 1937, R I 718/37.)

§ 56 odst. 4 živn. ř. o právu zůstavitelovy vdovy provozovati dále živnost po zemřelém manželovi na jeho živnostenský list nebo koncesi nemezuje zůstavitele v jeho právu nakládati se živnostenským podnikem na případ smrti a nebrání, aby tehda, pořídil-li zůstavitel o onom podniku, byl podnik ten pojat do pozůstalostního soupisu v obecné hodnotě, kterou spoluurčují též poměry podniku, jako jméno závodu, jeho pověst, okruh zákaznictva a pod. (Rozh. ze dne 7. října 1937, Rv I 1038/37.)

VI. Exekuční řízení.

Podle soudního smíru, jímž se povinný železniční úředník zavázal pláti oprávněnému na výživné určitou část (zlomek) svých služebních příjmů, které mu budou vypláceny, vyjímaje některé jmenovitě uvedené vedlejší příjmy (diety, paušály), lze povolití exekuci, je-li výše (objem) služebních příjmů dlužníkových prokázána výkazem ředitelství státních drah o služebních požitcích povinného. (Rozh. ze dne 15. října 1937, R I 1085/37.)

Podle exekučního titulu o nároku na oddělené uspokojení, vzniklého před vyhlášením konkursu na jmění povinného, lze vésti exekuci proti správci konkursní podstaty v jeho vlastnosti konkursního správce, avšak jen na jmění, k němuž přísluší vymáhajícímu věřiteli nárok na oddělené uspokojení.

K vymožení nároku na oddělené uspokojení z nemovitosti lze vésti exekuci též na její plody v nucenou správou nemovitosti. (Rozh. ze dne 6. října 1937, R I 1045/37.)

Soud povolující exekuci jest oprávněn přezkoumati výpočet zbytku vymáhané pohledávky podle vykonaných plateb, jak je sám udal vymáhající věřitel v exekučním návrhu.

Vykonatelnost usnesení o povolení exekuce nezávisí v útratovém výroku na doručení příslušného usnesení povinnému. (Rozh. ze dne 8. října 1937, R II 398/37.)

Též podle exekučních titulů vydaných proti veřejné obchodní společnosti, nezapsané do obchodního rejstříku, lze vésti exekuci přímo proti jejím veřejným společníkům.

V takovémto případě musí však vymáhající věřitel, nevychází-li to na jevo již z exekučního titulu samého, dokázati veřejnou listinou, příloženou k exekučnímu návrhu, jednak že exekuční titul byl skutečně vydán proti veřejné obchodní společnosti ve smyslu čl. 85 a násl. obch. zák., t. j. že dotčená společnost platí výdělkovou daň uvedenou v § 1, odst. 1 zák. č. 183/1928 Sb. z. a n. (resp. že před účinností dotčeného zákona platila daň uvedenou v § 7 uvoz. zák. k obch. zák. nebo v čl. I. zák. čís. 260/1921 Sb. z. a n., nebo by k placení řečené daně byla povinna, kdyby nebyla od ní osvobozena), jednak že ten, proti němuž má býti exekuce vedena, náleží v době povolení exekuce k nezapsané veřejné obchodní společnosti jako společník osobně ručící. (Rozh. ze dne 7. října 1937, R I 1162/37.)

Přijetí šeku dobrovolně odevzdaného povinným výkonnému orgánu, dostavivšímu se k provedení exekuce na svršky, povolené podle exekučního titulu znějícího na peněžitou phledávku, není přijetím platů ve smyslu § 25, odst. 2 ex. ř.

Neodvedl-li výkonný orgán v takovémto případě částku šekem vybranou vymáhajícímu věřiteli, nezprošťuje se povinný závazku exekučně

vymáhaného, a nemá nárok na vrácení částky proti vymáhajícímu věřiteli, třebaže byl exekuční titul dodatečně zrušen a výkonný orgán odsouzen pro úřední zpronevěru. (Rozh. ze dne 22. října 1937, Rv II 155/36.)

Je-li předmětem exekuce obligační nárok povinného na vrácení peněžitě jistoty (kauce), stačí takovýto obligační nárok třetí osoby vůči podlužníku na vrácení jistoty k odůvodnění její žaloby podle § 37 ex. ř. (Rozh. ze dne 13. října 1937, Rv I 907/37.)

Byly-li v exekuci vedené proti třetí osobě zabaveny věci patřící do jmění neprotokolované komanditní společnosti, jsou k žalobě podle § 37 ex. ř. oprávněni všichni členové společnosti společně. (Rozh. ze dne 13. října 1937, Rv I 1595/37.)

Důvodem odkladu exekuce může být zásadně též podání žaloby odpůrcí o neúčinnost exekučního titulu, i když odpůrcí žaloba nesměruje přímo proti exekučnímu titulu, nýbrž jen proti právnímu jednání, jež je základem exekučního titulu. Nehrozí však nebezpečí nenahraditelné nebo stěžejší napravitelné majetkové újmy, domáhá-li se žalobce uspokojení své pohledávky před pohledávkou toho, proti komu odpůrcí žaloba směřuje. (Rozh. ze dne 7. října 1937, R I 1018/37.)

Zamýšlený dluh, pro který se zapisuje poznámka pořadí podle § 53 knih. zák., jest v knihovním návrhu, v povolujícím usnesení i v knihovní poznámce přesně označiti jak co do jistiny, tak i co do úroků a příslušenství.

Nebyl-li dluh označen jako zúročitelný, požívají úroky a vedlejší závazky, zapsané do veřejných knih při pozdějším vkladu práva zástavního, jen běžného pořadí, nikoli poznamenaného pořadí.

Ustanovení § 216, odst. 2 ex. ř. i §§ 16, 17 knih. zák. upravují pouze pořadí úroků a útrat v poměru k jistině, neřeší však, jak se nabývá zástavního práva.

Proti formálně pravoplatnému, avšak materiálně neplatnému knihovnímu zápisu může věřitel jím dotčený podat i v rozvrhovém řízení odpor. (Rozh. ze dne 14. října 1937, R II 385/37.)

Byla-li exekučně prodána jen fyzická část knihovního tělesa (určitá parcela), není hypotekární věřitel, jehož pohledávka vážla na celém knihovním tělese a byla z dražebního výtěžku částečně uspokojena, oprávněn k rekursu do rozvrhového usnesení proto, že nastoupí náhradní nárok zadních hypotekárních věřitelů podle § 222 ex. ř. v pořadí za jeho zástavním právem nebo že jejich pohledávky postoupí samovolně do téhož pořadí na uvolněné místo zaniklé uspokojené části jeho pohledávky.

Věřitel, jemuž přísluší přednostní zákonné zástavní právo, může žádati jen podle předpisů o exekuci na nemovitosti v pozemkové knize nezapsa. Byla-li prodána pouze část zástavy, může žádati jen poměrnou část připadající na poměrnou část zástavy.

Totéž platí i o přednostních pohledávkách správce konkursní podstaty na náhradu hotových vydání a na odměnu za námahu (§§ 80, 49 č. 1, 50, odst. 2, 62 knih. ř.). (Rozh. ze dne 26. října 1937, R I 1049/37.)